

Ruim Baan!

Studio Post-Fossil Urban Narratives

Carla Lensen

Het fossiele tijdperk kenmerkte zich door almaar complexere overlappende mobiliteitsnetwerken in dienst van de economische groei. Fossiele brandstoffen, goederen en mensen zo efficiënt mogelijk van A naar B verplaatsen, daar draaide het om. Rotterdam gaf Hofplein, aan de voet van het Shell hoofdkantoor en versierd met een fontein, aan de automobilist. Kan het ook anders? Ruim baan voor de voetganger ...?

Breedtegraad 51,55 en lengtegraad 4,28
Tegenwoordig word ik Hofplein genoemd. Ik ben een **knooppunt** en een verbinder.
Tot eind 19e eeuw kwamen hier smalle rivieren en meer of minder verharde wegen samen, waar mensen handelden en elkaar konden ontmoeten.
In de tweede helft van de 20e eeuw is hier deze secuur ontworpen auto rotonde aangelegd. Ongeveer rond diezelfde tijd schreven Jane Jacobs en William Whyte over het belang van levendige stoepen in de stad. Sindsdien ben ik een knooppunt voor auto's die van A naar B rijden. Maar niemand stopt hier om te ontmoeten, niemand stapt hier uit, niemand wil op deze plek blijven. Voetgangers mijden deze lege stoepen, waar niets te beleven is.
Soms word ik even autovrij gemaakt, voor het Zomercarnaval, een Feijenoordfeest of Formule-1 race.
Op alle andere dagen is de vijver met fontein onbereikbaar voor voetgangers...

He, ziet iemand mij? Ik ben voetganger en ik sta hier, bij dat 93 m. hoge gebouw van Shell, vlak bij het tankstation. Goed kijken, de menselijke maat is hier bijna weg. Zie je me?
Dit is mijn stoep in mijn stad. Maar ik voel mij als voetganger niet op mijn plek hier, alsof ik hier niets te zoeken heb. Kijk naar die auto achter mij op de stoep. Het is niet alleen saai hier, maar ook onveilig om te lopen.
Ben ik nou de enige die hier last heeft van auto's in de stad? ... Misschien die enkele boom daar ook, die moet zelfs met een boombeugel tegen auto's beschermd worden.
Gekke gedachte hoor, maar ik zou heel graag een boek willen lezen bij die fontein, ...maar hoe kom ik daar...?

Ik hoor je buurvrouw. Ik begrijp je, maar de gemeente, Shell en de automobilisten vinden mij als Hofplein prima zoals ik ben. Als je iets anders wilt, moet je dat zelf organiseren, vrees ik.

In de spits is het druk, maar 's nachts is het hier zo stil!
... Wat gebeurt daar nou toch? He buurvrouw, heb ik jou hier vandaag niet eerder gezien?

Ik maak zelf een zebrapad naar de fontein! Ik heb de alarmlichten aangezet, zodat ik veilig achter mijn auto door kan werken. Baan voor baan maak ik deze strepen op de weg. Voor het weer licht wordt, leg ik straks ook nog autobanden met zand als stootblokken langs de weg en langs de vijver, zodat mensen daar morgen op kunnen zitten en een boek lezen.

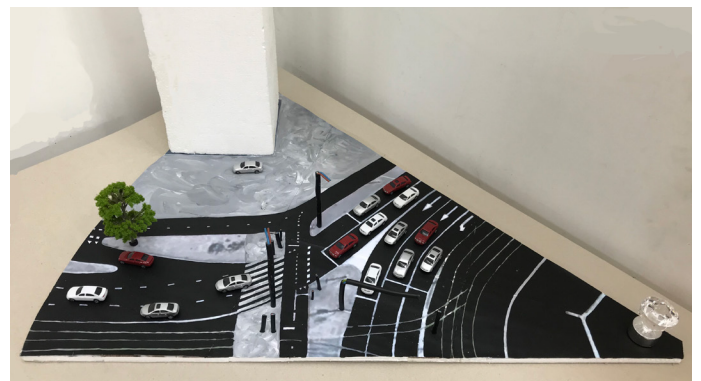
Gaap! ... ik moet in slaap gevallen zijn bij het zebrastrepen tellen. Ik moet even mijn ogen uitwrijven, wat een verandering! De voetgangers beginnen auto-land te veroveren!

Hallo muzikanten! Goede muziek spelen jullie! Applaus!

Bedankt mensen, bedankt! Het afgelopen jaar waren al onze boekingen gecancelld, op 1 fieldlab na. We zijn heel blij dat we eindelijk weer vrij kunnen optreden. Lekker in de openlucht.
Ons management heeft nu 1 tribunewagen geregeld, maar als dit aanslaat kunnen we snel meer tribunewagens laten rijden. We hinderen het verkeer niet, we rijden er gewoon tussen, op de middelste baan.

Dat concert ging gisteravond nogal lang door!
... ik ben nu pas wakker en het is al middag!
Een mooie zonnige dag, trouwens ... enne ...gezellig druk is het daar! Ik heb jullie nog niet eerder gezien, wat maken jullie?

We maken ons eigen terras van de autobanden die iemand hier gedumpt had. Iedereen kan meedoen met onze workshop autoband en olievat recycleren!
Kijk eens, wat een lekkere terrasmeubels we hiermee kunnen maken!

Alles goed? Heb je panne met je foodtruck?

*Ha, we blijven voor het stoplicht staan, ook al springt dat weer op groen. We hebben zogenaamd panne, haha. Intussen kunnen we al deze mensen op het vijfverras en het stoepverras van Rotterdams bier, lokale gerechten en stads-oogst voorzien!
Onze restaurants zijn door de lockdown failliet gegaan, dus daarom verkopen we nu vanuit onze foodtrucks! Dit gaan we vaker doen, van heinde en verre komen mensen naar deze Rotterdamse proeverij en markt. Dit is uniek!*

Zeg jongens, de hele nacht hoorde ik gehamer en getik, waarom zetten jullie je tent hier op?

Waarom zouden we onze tent hier niet opzetten? De buitenruimte is toch ook van ons? Wij vinden het gek dat dit hele plein bestemd is voor verkeer en niet om te verblijven. Het is midden in de stad! Wij werken hier en willen hier ook gewoon slapen.

Plek zat hier, kijk maar. Van de autobanden die hier lagen hebben we een speeltuin gemaakt. Onze kids vermaken zich hier ook prima!

Slapen jullie nu ook al op de weg in jullie campers? Hoelang willen jullie hier eigenlijk blijven?

De camping rond de vijver is vol, dus daarom hebben we de camper en caravan op de rijbaan stilgezet. Er zijn nog een paar rijbanen vrij, daar rijden de hele dag ijsco-busjes rond, die ijs verkopen bij de stoplichten.

Dit is een fijne plek aan het worden, er sluiten zich steeds meer mensen bij ons aan. We hebben hier muziek, eten, drinken, speelplekken en een slaapplek. We blijven hier nog wel eventjes.

Nu gaan jullie toch echt wel te ver, of niet? Bomen in olievaten en bloemen in autobanden. Hebben jullie vannacht werkelijk ook het hele wegdek beschilderd met de meest bonte bloemen?

Nou, die bloemen kunnen geen kwaad hoor, auto's kunnen daar gewoon overheen rijden! We hebben ook met gele wegmarkeringen aangegeven waar de auto's het beste kunnen rijden.

*Kijk, ze minderen automatisch vaart, ze begrijpen intuïtief dat ze een voetgangerspark oversteken. Die bomen en bloemperkjes staan niet op de rijbaan hoor, die staan op die ongebruikte eilandstoepjes waar stoplichten en lantaarnpalen op staan.
Auto's rijden hier nu zo langzaam*

dat we zelfs zonder zebrapad veilig naar de vijver kunnen lopen.

Ok, maar nu bezetten jullie wel de rijbaan, ik zie daar bomen midden op de weg staan!

Die bomen kunnen daar staan, ze zijn beschermd. Kijk, ze hebben allemaal hun eigen 'boembeugel', omdat ze in tractorbanden staan. Die bomen worden zomaar niet omver gereden, hoor!

Omdat de auto's hier langzaam over die geschilderde bloemen en tussen de bomen door rijden, kiezen veel automobilisten voor een andere, snellere route. Hier, midden in de stad, rijden daardoor niet zoveel auto's meer.

Doorgaand autoverkeer gaat nu veel sneller buiten het centrum om.

Veel mensen komen nu met de trein, fiets of lopend naar deze plek toe. Voor bezoekers met auto's zijn er parkegarages met laadpunten aan de rand van dit bos. Kinderen kunnen hier trouwens ook lekker spelen tussen de boomstammen.

Buurvrouw, ik zie dat je iets interessants in gang gezet hebt. Al die verschillende groepen mensen die na jou in actie kwamen, kenden jou en elkaar niet maar werden door elkaars acties geïnspireerd. Er kwam in korte tijd een beweging op gang. In 8 stappen hebben de voetgangers dit deel van autoland veroverd!

Trouwens, ...was je altijd al zo activistisch ingesteld?

Ik activist? Nee niet echt... Ik ben een gewone burger, maar de mensen die ik hier tegenkom maken zich net als ik zorgen over het klimaat en over de toekomst van onze kinderen. Minder auto's in de stad is fijn voor voetgangers en de lucht is hier nu veel schoner. Verbranders van fossiele grondstoffen ruim baan blijven geven, dat zou pas radicaal zijn!

Ik moet zeggen dat ik me nu veel beter voel. Tot voor kort stonk het hier naar uitlaatgassen, maar nu adem ik frisse lucht en hoor ik vogeltjes in de bomen fluiten.

En dat niet alleen, ik zie hier nu voetgangers van over de hele wereld, die hier willen leren hoe ze hun deel van autoland kunnen veroveren. Ze nemen hun eigen tools mee en wisselen post-fossiele ideeën uit.

Met trots en hoop op een goede toekomst kan ik nu zeggen:

Ik ben Hofplein, **bestemming** en verbinder.

